

Nicolaus Schütze Nicolaus Heinrich Storch

Auxiliante Deo Trinuno De Transactionibus, Disputationem hanc luridicam, ... In Incluta Rosarum Academia

Rostochi[i]: Kilius, 1639

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn731832434>

Druck Freier Zugang

Übertragungen

R. U. j. 1639.

Schütte - Rostock. 16

14
103
AUXILIANTE DEO TRINUNO,
DE

TRANSA- CTIONIBUS.

Disputationem hanc Juridicam,

*Autoritate ac Consensu Magnifici & Amplissimi
Jctorum Ordinis in Incluta Rosarum Academia.*

SUB PRÆSIDIO

*VIRI Amplissimi, Consultissimi & Ex-
cellentissimi*

Dn. NICOLAI Schütten / J.U.D.

ibidemq; Cod. Professoris publici, Præceptoris
& Promotoris sui nunquam non
observandi,

Publico Examini subjicit

NICOLAUS HENRICH Storek /

RINTH- Westph.

A. & R.

*In Auditorio majori, ad diem 24. Augusti,
hora consuetâ.*

☞(O)☞

ROSTOCH,

Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.

M. DC, XXXIX,
1639

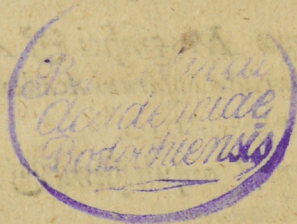
AUXILIANTE DEO TRINNO

DE

TRANS
STIONIBUS

DISPUTATIONES HANC

DISPUTATIONES HANC

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

DE NICOLAI

Nuri operam dantes in plurimos saepe incidunt labyrinthos, adeo perplexos, varios & intricatos, ut humanā ope ex ijs elabi & felicem exitum reperire vix liceat. Inter alios vero duos in Codice Labyrinthos exstare dicit Paullus Castrens. de Collationibus & Transactionibus. Collationum enim materia ob constitutionū varietatem est perplexa, Transactionum doctrina ob legum subtilitatem est intricata, in quā nisi Justinianus velut alter Theseus ductu fili viam nobis monstraret, ad veritatis tramitem pervenire non possemus. Licet autem difficultas ab hac materiā tractandā me posset retrahere, tamen cum usus ejus sit utilis & quotidianus, ut in similē ait Rittershus. in exposit. Novell. part. 6. c. 9. n. 1. opera precium me facturum arbitror, si in praesentiarum Transactionum doctrinam certis thesibus inclusam veritatis indagandae ergo publicae disquisitionis incudi, quantum virium mearum tenuitas permiserit, subiciam. Nihil enim magis interest Reipubl. quam lites non oriri, aut ortas statim tolli amicabilem quodam juris remedio, inter quae Transactio non postremum sibi vindicat locum. Sed cum sine Dei lumine nihil sit in homine, & ab eo tanquam summo bono & patre luminis omne bonum incrementum desuper contingat, hunc merito ante omnia ardentissimis precibus invocamus, ut Spiritus Sancti sui gratiā ceptis nostris benignē adesse velit, quo finem Disputatio nostra quem sibi proposuit, sortiat, exoptatum.

T H E S I S I.

Transactionis vocabulum sumitur vel generaliter vel specialiter; Generaliter pro cuiusq; negotij terminatione vel finitione *l. 35 ff de pact. l. 31. ff. de iurejur. l. 46. ff. de Rei vind.* seu pro quolibet actu, quo ab obligatione receditur *l. 1. ff. de pact.* Ita transactionis nomine notatur pactum, iusjurandum *l. 2. de iurejur.* res iudicata *l. 229. ff. de V. S.* Specialiter verò & propriè, transactio appellatur, cum aliquo dato vel retento, vel promisso, timore presentis vel futuri iudicij in re dubiâ conventum decisumq; est. *l. 1. ff. de transact. l. 38. eod. tit.*

II.

In hac significatione variè à juris interpretibus definitur: Ego missis aliorum opinionibus Transactionem cum *Wesemb.* definio, quod sit Contractus juris gentium innominatus stricti juris, quo inter litigatores res dubia & litigiosa, aliquo contra dato & promisso remittitur & finitur.

III.

Transactio est contractus innominatus, quia i. parit actionem præscriptis verbis, ut probat *l. 6. § l. 33. C. h. t. 2.* quia non assumit nomen specificum, sed in generis sui nomine subsistit, cum Transactionis vocabulum sit latissimum & omnem negotij compositionem denotet. Non obstat quod Transactio potius sit dicendus distractus, quam contractus, quia hoc verum est ratione litis & rei controversæ quam finit ac distrahit, ratione verò obligationis ejus quod promittitur vel datur, rectius dicitur contractus *l. 6. l. 33. l. 35. C. h. t.*

IV.

Dixi esse juris gentium ad exemplum reliquorum qui consensu perficiuntur. *§. 2. in fin. Inst. de iur. nat. gent. & Civili.* Porro stricti juris, quia in contractum innominatum transactio incidit. *Wesemb. in π. ff. h. t. n. 2.*

V.

Reliqua verba in definitione posita essentialia Transactionis requisita concernunt. Primum est, ut interponatur super lite dubiâ & incertâ, non finitâ *l. 1. ff. h. t.* Alterum, ut pro remissione litis aliquid detur, retineatur vel promittatur *l. 6. l. 25. l. 23. C. h. t.* Adde *Gail. lib. 2. obs. 70. num. 12.*

VI. Tran-

VI.

Transigere licet omnibus, qui consentire possunt, & sanâ mente præditi sunt, licet corpus adversâ valetudine laboret. *l. sanum. 27. C. h. t.* Causa enim efficiens Transactionis est consensus & voluntas eorum qui transigere volunt. *l. 13. verb. consensu terminata. l. 20. l. 24. C. h. t.*

VII.

Et hinc in duplici sunt differentiâ: vel enim transigunt suo nomine vel alieno. Suo nomine transigunt rerum domini, & qui liberam rei suæ alienandæ facultatem habent.

VIII.

Hinc minores Curatores habentes soliq; transigentes nihil agunt, cum bonorum administratio ijs sit adempta. *l. sancinus C. de administrat. tutor. l. 1. in fin. de minor.* Curatores non habentes rectè quidem transigunt, sed an illis læsis beneficio in integrum restitutionis succurrendum sit, dubitatur? Ego affirmativam uti veriolem, ita & magis æquam amplector. *per l. si superstitis in fin. C. de dol.*

IX.

Quod si Transactio juramento sit confirmata, anne adversus hanc quoq; restitutio minori dabitur? Nego, quia Juramentum minorem præsumit esse majorem. *arg. l. 1. & auth. sacramenta puerum C. si ad vers. vendit.* Tanti præterea roboris est juramentum, ut in genere, præsumatur jurantem de quocunq; remedio etiam implicite cogitasse, habetq; vim specialis consensus & renunciationis, item virtutem expressæ & tenixæ voluntatis *Gail. lib. 2. obs. 41.*

X.

Limitatur hæc Decisio 1. Si illud jusjurandum vi vel metu sit extortum. *d. auth. Sacramenta puerum.* Hoc enim juramentum ipso jure nullum est, cum non habeat tres necessarios juramenti comites, veritatem, justitiam & judicium, uti sacri Canones requirunt. *c. Et si Christus Extr. de jurejur.* 2. Si dolo interveniente præstitum doceatur. *arg. c. cum contingat in fin. Dextr. de jurejur.* ubi dolo & metus comparantur. Huc error quoq; pertinet. Ille enim qui errat, non consentit, eoq; nec servaturum juravit, siquidem error non habet consensum. *l. si per errorem 15. ff. de juridict.* 3. Si res super quâ juratum est, in alium devenerit statum. *l. fin. C. qui satid. cog. c. quemadmodum de jurejur.* ubi elegans proponitur casus. *Siehard. ind. auth. Sacramenta. n. 43.* 4. Si juramentum

sic præstitum super contractibus ipso jure nullis; quia juramentum est contractuum accessio, ideoq; his non consistentibus nec illud subsistit. *l. cum principalis ff. de reg. jur. facit. l. s. circ. fin. C. de legib.*

XI.

Alieno nomine transigunt Procuratores, Tutores, Curatores, administratores civitatum, & similes personæ.

XII.

Procuratores transigere possunt, si speciale mandatum habeant. *e. qui agendum de procurat. in 6. vel in rem suam dati sint l. 13. §. 1. de pact. l. 55. de procurat. l. C. eod. vel si ipsis libera rei administratio sit commissa l. 17. §. fin. de jurejur. l. 58. de Procurat.*

XIII.

Tutores, Curatores & administratores civitatum quibus magna ex parte commissorum bonorum alienatio est interdicta, quamvis super jure dubio & lite incertâ transigere possint *l. 54. in fin. & l. 56. §. 4. ff. de furt.* tamen transigendo donare, alienare, aut jus liquidum remittere prohibentur *l. præses 12. C. h. t. l. 4. C. de præd. minor. l. 22. C. de pact. vid. Gail. 2 obs. 72. Wesemb. hic num. 4.*

XIV.

Patri quoq; de bonis filij emancipati ut & de adventijs filij familie ejus consensu transigere non conceditur, quia jura non liberrimam in ijs administrandi potestatem largiuntur. *l. ult. §. ubi autem in unum C. de bon. que liber. Novell. 117. cap. 1.*

XV.

De Vasallo, an de bonis feudalibus transigere possit, non unam omnes tenent sententiam; Nos dicimus cum Cujacio, Vasallum decidendi, non alienandi aut minuendi causa de Feudo transigere posse. *2. Feud. 26. §. si Vasallus de beneficio.* Modò nihil fraudulenter agat. *2. Feud. 43.*

XVI.

Extra hos casus transactio ijs tantum prodest & nocet, qui transigunt, non alijs *l. 3. in princ. h. t.* Consensus enim personas consentientes non egreditur *l. 2 §. 1. ff. de pact.*

XVII. Qua-

XVII.

Quare transactione quæ inter hæredem & matrem defuncti facta est, neq; testamentum rescissum videri potest, neq; inanimis vel legatarijs actiones suæ ademptæ sunt. *l. s. princ. ff. h. t.*

XVIII.

Visis & examinatis personis quæ transigere possunt, considerandæ erunt res, quæ in transactionem veniunt. Licitum autem est, de omni re dubiâ & litigiosâ transigere *l. i. ff. h. t.* ubi res dubia accipitur, pro omni jure dubio, ex quo lis oriri potest. Rem dubiam verò faciunt dubius eventus, adversarij probabilis contradictio, aut metus contradictionis *l. 2. l. ii. C. h. t.*

XIX.

Ideoq; cum de re judicatâ lis amplius non sit, de eâ transigi quoq; non potest. Nam res judicata controversiæ finem imponit *l. i. ff. de re judic.* & executionem paratam habet *l. debitoribus. 31. de re judicat.*

XX.

Si tamen sententiâ aliquo juris remedio oppugnari possit, transigi quoq; potest super re judicatâ; est enim adhuc incerta & indecisa: Veluti, si probabiliter negetur judicatum, vel si ignoretur aut parum constet, an sit judicatum, an sententiâ subsistat, an appellatio intercesserit, vel interponi possit, an deniq; restitutio impetrata sit vel impetrari possit *l. ii. ff. h. t. l. 23. § i. ff. de condict. indebit. l. 32. C. h. t.*

XXI.

De controversijs quæ ex testamento proficiuntur, exquiri veritas aliter non potest, quam inspectis cognitisq; testamenti verbis *l. 6. l. 12. ff. h. t. l. i. ff. de testam. quemad. aper.* Nam 1. Res dubia vel lis incerta, dici nequit, nisi prolato testamento: quia ante nulla res, nullum legatum apparet. 2. Tales Transactiones ultimis voluntatibus adversantur, quarum exitum, non impediri, publicè privatimq; interest *l. i. C. de SS. Eccles. l. s. ff. test. quem aper.* 3. Potest etjam hæc addi ratio; quia fraudibus eorum occurrendum fuit, qui legatarijs & fidei Commissarijs obrepentes, cum illis pro parvo transigere solent, quasi non certa res eis fuerit relicta, sed dubia spei aleæ.

XXII.

An autem hoc ad testamenta Nuncupativa extendendum sit, quaeritur? Ego id affirmandum puto sub hac distinctione, si in scripturam

ram redactum sit, & aliunde litigatoribus non constet quid in testamento nuncupativo contineatur *Treutl. volum. 1. Disp. 7. thes. 4. lit. e. in fin.*

XXIII.

Solet hoc loco quæri, utrum transigentes inspectioni & cognitioni verborum testamenti possint renunciare? Negantium sententiæ calculum meum addo, ob has rationes: 1. Quia transigens de testamentis, cujus verba non vidit, non tam transigit quam decipitur. 2. Quia hæc lex facta non tam in favorem legatariorum, quam in odium eorum qui occultant testamenta. 3. Quia favore publicæ utilitatis lata est, cui non potest renunciari *l. 38. ff. de pact.*

XXIV.

De futuris alimentis quâvis ultimâ voluntate relictis, nisi alimentarij conditio melior reddatur *l. 8. §. 6. C. §. 20. in fin. ff. h. t. sine magistratus autoritate & causæ cognitione transigi nequit d. l. 8. ff. h. t. l. 8. C. eod.* Ratio est; ne hi quibus alimenta relinquuntur, facile de ijs, modo præsentis contenti, transigant, & contra quam prospexit testator egeant *d. l. 8. in pr. C. §. 6. ff. h. t.*

XXV.

De præteritis alimentis quacunque ratione relictis transigi potest sine magistratus autoritate *l. 8. C. h. t.* Quia præterita alimenta nomine potius, quam re sunt alimenta nemo enim in præteritum alii potest: cum nemo in præteritum esurire vel egere possit.

XXVI.

De matrimonio dissolvendo transactio fieri vetatur *Novell. 127. c. 4. c. fin. C. ibi Dd. Extr. de transact. Ecust. de Sponsalib. cap. 29. Gail. lib. 2. obs. 94. n. 14.* Nam quos Deus conjunxit homo non separet. Et causa matrimonialis per arbitros tractari nequit *c. causa in fin. Extr. de in integr. restitut.* Sed per iudices discretos qui potestatem habent judicandi *c. ex litteris in fin. de consanguin. C. affinit.* Erge multò minus privatis de illo transactio concedenda est.

XXVII.

Si tamen de substantiâ & veritate matrimonij dubitetur, ad conservationem illius transactio est licita, ut videlicet Sponsa maneat Sponsa, uxor maneat uxor. Et ita sæpius matrimonja conciliari solent,

solent, ut pater puellæ fortè majorem aliquam dotem promittat. Quamvis enim matrimonia à metu poenæ etiam pecuniariæ debeant esse libera *c. gemma 29. Extr. de Sponsal.* tamen spe lucri sæpe quis ad matrimonium contrahendum invitari solet. Cujus rei textum habemus notabilem in *l. Titio centum 71. § 1 ff. de condit. & demonstrat.*

XXVIII.

Transactio super status quæstione dubia est concessa. *l. 10 l. ult. C. h. t.* Is verò qui indubiè liber est & cui status controversia nulla movetur, transigere de libertate non potest, quia de re dubiâ & lite incertâ fit transactio, atq; ita intellige *l. 6. C. de liberali causa.*

XXIX.

De beneficijs Ecclesiasticis in litigium deductis transactio fieri prohibetur. Nam ut res sacræ possideantur aliquo dato, vel retento, seu promisso, speciem Simonix continet, *c. constitutus 4. c. super eo 7. c. 9. & 10. Extr. de transact.*

XXX.

Res aliorum de quibus in transactione esse cogitatum doceri non potest, non deducuntur in transactionem, quæ fit tantum de his, de quibus inter convenientes actum est. *l. 3. l. 9. ff. hoc tit. tot. tit. C. res inter al. act. vel judic. al. non nocer.*

XXXI.

Crimina capitalia, quæ sanguinis poenam ingerunt, h. e. quorum poena mors est & ultimum supplicium, singulari jure transactionem recipiunt. *l. 18. C. h. t.* Naturâ siquidem cuiq; inditum est, ut se suumq; corpus tueatur & nositura declinet *l. 3. ff. de just. & jur. sanguinemq; suum quibus potest modis redimat l. 1. ff. de bon. eor. qui mortem sibi consciv. l. fin. ff. de pravaricat.* cum omnis sit honesta ratio expediendæ salutis, neq; reprehensionem mereatur studium retinendæ diuturniorem vitæ usuram. *Cic. in orat. pro Milon.*

XXXII.

Proinde reus transgens de criminibus capitalibus, non habetur pro confesso, *per d. l. 1. de bon. eor. qui ante sentent. l. fin. ff. de pravaricat. et. nec actor poenâ Scti Turpiliani coercetur. quia allegata l. 18. C. h. t.*

B

cum

cum indistinctè loquatur, simpliciter quoq; erit intelligenda, nec ad solum reum restringenda *arg. l. 1. §. pen. ff. de aleat. 2.* Quia ratio allata *ex l. 1. de bon. eor. qui.* in accusatore quoq; militat, cum ipsi pœna talionis sit metuenda *l. ult. C. de accusat. l. ult. C. de calumniat.*

XXXIII.

Quando verè licita sit hæc transactio, in disceptationem venit? Post litem contestatam eam licitam esse inter omnes ferè juris interpretes convenit: Ego præterea statuo cum Donello & alijs, idem obtinere etiam ante litem contestatam. Nam *d. l. 18.* generaliter & absolute transactionem permittit in capitalibus; nec magis tempus illud quod accusationem subsequitur, quam quod eandem præcedit, ex primit.

XXXIV.

Notandum tamen Transactionem solos transigentes concernere *l. 5 §. fin. ad L. Jul. de vi publ. l. 15. §. 5. ad L. Jul. de Adult. l. 2. C. de abolit.* Fiscum verò quò minus accuset & pœnam sanguinis exequatur nullatenus impediri *per d. l. 5. §. fin. ad L. Jul. de vi publ.* nisi abolitio petita atq; ita omnis vindicta remissa sit. *l. 3. C. ad Sestum Turpill.*

XXXV.

De adulterio transigere prohibitum est, cujus pœna licet olim varia fuerit atq; diversa *Cujac. lib. 6. obs. 11. & 25. lib. 20. observ. 18. Schönborn. lib. 1. polit. cap. 6.* tamen postmodum ab Impp. constitutum est, ut nuptiarum alienarum temeratores gladio punirentur. *l. 30. in fin. C. ad L. Jul. de adult. §. item lex Julia 4. inst. de publ. judic.* eo interim non mutato, ut de crimine hoc transigi non possit *l. 18. C. de Transact. l. 29. §. 2. ff. ad L. Jul. de adult. l. 10. C. eod.*

XXXVI.

Quanam verò sit ratio, quod de adulterio transactio improbetur tot ferè sint sententiæ, quot capita, Ego salvo aliorum judicio *Wesembecij* rationem non omnino rejiciendam esse puto; quod scilicet ejusmodi transactio in crimen lenocinij incidere videatur *l. 11. §. 3. l. 14. ad L. Jul. de adult.* cujus facinoris autores noluerunt videri Impp. in *d. l. 18.* ne inde nasceretur injuriarum occasio, unde jura nasci debent *l. 6. C. unde vi Corar. 2. miscell. 1. Goedd. de contrah. stipul. cap. 6.* Cui addi potest favor

matr-

mattimonij, ne facile ex ignobili & sordido patre, generosis & splendidis familijs liberi inferantur *arg. l. 9. C. de quaestio.*

XXXVII.

De raptu an transigere liceat, non levis est Dd. concertatio, Ego à negantium partibus stabo; quia conscij hujus criminis capitali poenæ subijciuntur *l. un. §. 2. C. de rapt. virgin.* Et omnis raptus saltem quoad causam, conjunctus est adulterio & stupro. *Althus. in Dyaolog. lib. 2. cap. 4. n. 15.*

XXXVIII.

Quid dicendum de stupro, an de hoc transactio erit licita? Neg. *arg. l. inter liberos §. 1. ff. de adult. l. 101. in princ. de V. S.*

XXXIX.

De alijs criminibus publicis, quæ sanguinis poenam non ingerunt, transigere non licet, citra falsi accusationem. *d. l. 18. C. h. t.* Immo transigentes pro confessis & convictis habentur. *Mynsing. cent. 6. obs. 22. n. 3.* Ingens autem est Dd. altercatio, utrum hæc verba *d. l. 18.* sint intelligenda exceptivè, ut scil. de falsi accusatione transigi possit? an verò ratione poenæ positivè, ut qui de criminibus non capitalibus publicis transigunt in crimen falsi incidant: Licet utraq; sententia subsistere ac defendi possit, Ego tamen priorem magis approbo, cum hodie plerumq; poena falsi, præsertim in puncto adulterationis mone tantum sit capitalis ut apparet *ex Constit. criminal. Carol. V. artis. III.* atq; ita poenam sanguinis irroget, quem quovis modo redimere licet *l. 1. ff. de bon. eor. 2. Probatur hæc sententia l. fin. ff. de calumniat. l. un. §. 13. C. de rei uxor. act. l. 7. C. ad L. Cornel. de fals.*

XL.

Non incongruè etiam hic quaeritur, an in fustigatione & membri mutilatione concessa sit transactio? Neg. *l. 103. de V. S. l. 2. ff. de publ. judic.* quando quidem enim fustigatio sanguinis profusione coniuncta esse potest, per se tamen sanguinis poena non est, nec mortem adfert; Sic licet in membri amputatione sanguis profundatur; Sanguinis tamen poena non est, cum vehiculum vitæ non tollat, sed tantum in membro illo amputato consistat. *Goedd. de contrahend. stipulat. cap. 6. n. 137.*

XL I.

Forma Transactionis in eo consistit, ut non fiat gratuitò, sed ut aliquid detur, remittatur vel promittatur. *l. 38. C. b. t. vid. Supr thes 4.*

XL II.

Quod fit aut simplici pacto, aut per Aquilianam stipulationem. *l. 4. l. 15. C. b. t.* idq; vel purè vel sub conditione *l. 9. C. eod.* juratò vel injuratò *l. 41. C. l. 42. C. eod.* cum pœnâ vel sine pœnâ *l. 25. ff. b. t.* In judicio vel extra judicium, scripturâ interveniente vel non interveniente. *l. 28. C. eod.*

XL III.

Finis Transactionis est ut lites sopiantur. *l. 1. h. t. l. 10. C. eod.* Is enim qui transigit, molestias litis repellit, & sese liberat ab onere actionis & periculo incerti eventus. *Vid. Goedd. 1. Concil. Marburg. 27. n. 28.*

XL IV.

Effectus non minor est, quàm rei judicatæ quæ litis ingressum impedit. & actorem planè à limine judicij repellit, adeoq; exceptio litis finitæ dicitur. *Decius in l. 10. C. b. t. Zanger de Exception. cap. 16. n. 1* Unde & Transactio ad exemplum sententiæ quæ transitum fecit in rem judicatam obtentu Instrumentorum postea repertorum non retractatur. *l. 19. l. 20. l. 29. C. b. t.* Immo ne quidem Imperiali rescripto rescindi potest. *l. 16. C. eod.*

XL V.

Quod si major viginti quinque annis adversus pacta vel transactiones libero arbitrio per Juramentum confirmatas, putaverit esse veniendum, non solum notatur infamiâ, verum etiam actione privatur præstitâ pœnâ, quæ transactioni factæ inserta esse probatur. *l. 41. C. b. t.*

XL VI.

Sed anne *d. l. 41.* producenda quoq; erit ad mulierem? Affirm. propter verbû *si quis*, quod tam masculos quam fœminas complectitur. *l. 1. ff. de V. S.* Præterea etiam ignorantia juris non excusat mulieres in ijs quæ juri naturali sunt contraria. *l. 2. C. de in jus vocand.* Fidem verò fallere & jurisjurandi religionem violare juri naturali repugnat. *l. 2. ff. d. 7. C. 7.* Proinde cum mulier nusquam à *d. l. 41.* excepta invenitur, sub illâ eam comprehendi consequitur.

XL VII. Si

XLVII.

Si tamen ex falsis instrumentis transactiones initæ fuerint :
quãvis de his iurandum interpositum sit , falso evidenter revela-
to , retractantur. *l. pen. G. h. r.* Utrum verò hoc fiat ipso jure , an ope
restitutionis in integrum , non ita expeditum est ? Posterius affirmo per
l. Divus ff. de re judicat. Vid. Menoch. 1. arbitr. quæst. 15.

XLVIII.

Pari ratione si evidens calumnia vel metus accesserit , transactio
non est servanda *l. 65. §. 1. ff. de condict. indeb. l. 21. §. si dos 3. l. 22. ff. quod
met. causa.*

XLIX.

Quod si pars diversa contra placitum agere nitatur , & pars alte-
ra idem desideret , causam , refusâ pecuniâ , si quæ data vel accepta
est , ex integro agendam esse , æquitatis ratio suadet *l. 14 C. b. r.*

L.

Ultimo loco Disputationem claudat trita illa & non parum in-
ter Dd. agitata quæstio , an propter lationem ultra dimidium veræ asti-
mationis rescindi possit transactio ; ac proinde remedium *l. 2 C. de re-
sciud. vendit.* locum in eâ habeat ? Negativam comprobo sententiam
per *l. Lucius Titius 78. §. fin. ff. ad St. Trebell. l. 19. C. b. r. vid. Gail. lib. 2.
Obs. 70.* Et tantum de utilissimâ Transactionum materiâ pro ratione
temporis & instituti scripsisse sufficiat.

COROLLARIA.

I.

An à Transactione detur Appellatio ? Neg.

II.

An Transactio novet præcedentem obligationem super qua transactum
dubitatumvé fuit ? Affirm.

III.

An ex nudo pacto inter Mercatores oriatur actio ? Affirm.

IV.

An promissio præsentis & tacenti in ejus commodum facta , sit pollicitatio,
an verò pactum ? Prius Affirm.

Altipotenti Deo Trinuni sit Laus, Honor
& Gloria.

A 3

Pre-

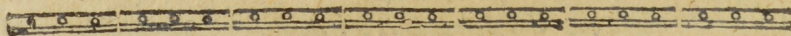
Præstantissimo ac Politissimo

Dn. NICOLAO HENRICO Storch/
amico & populari suo dilecto de
Transactionibus disputaturo
gratulatur.

H*ic laudandus homo est, quid sit Transactio di-*
cens:

Promptè etenim lites, dirimit ille graves.
Hunc quod secteris, grator, per dulcis amice
Approbat hos ausus, quilibet ore pius.

JOHANES COTHMAN, S.S.
Theologiæ Doctor & Professor
ac p.t. Acad. Rector.

AD

Præstantissimum & Literatissimum
Dn., RESPONDENTEM.
publicè Disputantem,

De
TRANSACTIONIBUS.

S*ic decet Eonomiæ dias ferventer ad aras*
Legumlatrici ponere thura Deæ!

Disce-

Discutis Astræam sollers, *Transactio* quid sit
(Difficilis nodus) dum tua penna docet.
Rectè! *Culta Themis tecum sic transigat*, opto,
Et quæ promeruit munera Musa terat!

*Benevolentia contestanda
ergò scrib.*

PRÆSES.

Nescio quid doceat *transactio*. Gratulor ausis
Transige cum Musis, sic age, clarus eris.
Cumq; Tuâ. Vestrâ Astræâ benè transige nomen
Doctōris Juris cum omine habebis item.
Transige ut occēpti, Venere, atq; litabis amorem.
Transige cum Jovâ, sicq; beatus eris.

Dn. Amico Germano, & Populari col-
lendo, fausti ominis ergò adposuit

M. JUSTUS BRAWE
Osn. Westpb.

Intrepidus veluti miles fert ardua quaq;
Spe præda exigua ductus, amore fero:
Pectore sic Tu fers, STORCKI, quod pectora vincit
Segnia, non fracto quodq; laboris onus,

Non

Non tamen exigua spe præda ductus; opimum
Sed spoliū referens Victor, ovans, Themidos.

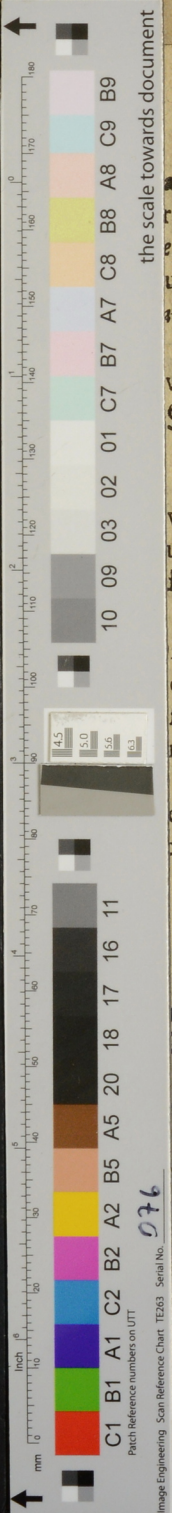
Hinc, opus ut superat nomen, Transactio, quodq;
Omnia transcendet lausq; decusq; tuum.
Perge modò, & reliqui perspecta volumina Juris
Sic tracta, juris, consiliq; potens.
Tunc tibi nos dabimus plenis encomia buccis,
Proq; Deus reliquo præmia digna feret.

Ita

Dn. conterraneo, amico suo fraterno
& sincero gratulabatur

Theodorus Dethmar /
Osnabr. Westph. LL.
Stud.

XLVII.

illis instrumentis transactiones initæ fuerint :
randum interpositum sit , falso evidentè revela-
en. G. h. r. Utrum verò hoc fiat ipso jure , an ope-
um , non ita expeditum est ? Posterius affirmo per
it, Vid. Menoch. 1. arbitr. quest. 15.

XLVIII.

videns calumnia vel metus accesserit , transactio
S. 1. ff. de condit. indeb. l. 21. §. si dos 3. l. 22. ff. quod

XLIX.

versa contra placitum agere nitatur , & pars alte-
rullam , refusâ pecuniâ , si quæ data vel accepta
dam esse , æquitatis ratio suadet l. 14. C. b. r.

L.

disputationem claudat trita illa & non parum in-
o , an propter laesionem ultra dimidium veræ asti-
ssit transactio ; ac proinde remedium l. 2. C. de re-
n eâ habeat ? Negativam comprobo sententiam
S. fin. ff. ad Sc. Trebell. l. 19. C. b. r. vid Gail. lib. 2.
e utilissimâ Transactionum materiâ pro ratione
cripisse sufficiat.

COROLLARIA.

I.

detur Appellatio ? Neg.

II.

et præcedentem obligationem super qua transactum
uit ? Affirm.

III.

per Mercatores oriatur actio ? Affirm.

IV.

si tacenti in ejus commodum facta , sit pollicitatio,
m ? Præ Affirm.

Deo Trinuni sit Laus, Honor
& Gloria.

A 3

Præ